

Gen

Chapter 40

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

מִצְרַיִם	מֶלֶךְ-	מִשְׁקָה	חַטָּאֵי	הָאֱלֹהִים	הַדְּבָרִים	אֶחָד	וַיְהִי	1
Mesir	ratunipun-	juru-unjuk	dosa	punika	prakawis-prakawis	sasampuné	Lan-dados	
H4714	H4428		H2398	H0428	H1697		H1961	
			מִצְרַיִם:	לְמֶלֶךְ	לְאֶרְצֵיהֶם	וְהָאֱפָה		
			Mesir	dhateng-raja	dhateng-bendarané	lan-tukang-roti		
			H4714	H4428	H0113	H0644		

Kacarita sawuse lelakon mau, lurah pangunjukan lan lurah dhaharane Sang Raja ing Mesir padha keluputan marang gustine, yaiku raja ing Mesir mau.

הַמְשָׁלִים	שָׂר	עַל	סְרִיסִי	שָׁנִי	עַל	פְּרֵעָה	וַיִּקְצֹף	2
juru-juru-unjuk	pangageng	dhateng	punggawané	kalih	dhateng	Piraun	Lan-duka	
	H8269		H5631	H8147		H6547	H7107	
			הָאוֹפִים:	שָׂר	וְעַל			
			tukang-tukang-roti	pangageng	lan-dhateng			
			H0644	H8269				

Temah banget dukane Sang Prabu Pringon marang punggawane kadhaton mau, marang lurah pangunjukan lan lurah dhaharan iku.

	שָׂר	בֵּית	בְּמִשְׁמֶרֶת	אֲתָם	וַיִּתֵּן	3		
	pangageng	griyanipun	ing-tahanan	piyambakipun-sadaya	Lan-maringi			
	H8269		H4929	H0853	H5414			
יֹסֵף	אֲשֶׁר	מְקוֹם	הַסֵּהָר	בֵּית	אֲל-	הַטְּבָחִים		
Yusuf	ingkang	panggenan	pakunjaran-punika	griyanipun	dhateng-	prajurit-prajurit-pengawal		
H3130		H4725	H5470		H0413	H2876		
						שָׁם:	אֶסְוֵר	
						ing-ngriku	dipunkunjara	
						H8033	H0631	

Sakarone padha ditahan ana ing daleme panggedhe prajurit tamtama ana ing pakunjaran panggonane Yusuf katahan.

אֲתָם		יֹסֵף	אֶת-	הַטְּבָחִים	שָׂר	וַיִּפְקֹד	4
kaliyan-piyambakipun-sadaya		Yusuf	-	prajurit-prajurit-pengawal	pangageng	Lan-ngangkat	
H0854		H3130	H0853	H2876	H8269		
		בְּמִשְׁמֶרֶת:	יָמִים	וַיְהִי	אֲתָם	וַיִּשְׁרֹת	
		ing-tahanan	dinten-dinten	lan-wonten	piyambakipun-sadaya	lan-ngladosi	
		H4929	H3117	H1961	H0853	H8334	

Panggedhe prajurit mau banjur matah Yusuf ngladeni priyayi tahanan loro mau. Kaya mangkono priyayi loro mau anggone katahan nganti sawatara suwene.

איש אחר בלילה חלמו איש שניהם חלום ויחלמו 5
 tiyang tunggal ing-dalu supenaé tiyang kecalihipun supena Lan-supena
[H0376](#) [H0259](#) [H3915](#) [H2472](#) [H0376](#) [H8147](#) [H2472](#)

למלך אשר והאפה המשקה חלמו כפתרון
 kanggé-raja ingkang lan-tukang-roti-punika juru-unjuk-punika supenaé miturut-tegesipun
[H4428](#) [H0644](#) [H2472](#) [H6623](#)

:הקהר בבית אסורים אשר מצרים
 pakunjaran-punika ing-griyanipun dipunkunjara ingkang Mesir
[H5470](#) [H0631](#) [H4714](#)

Ing sawijining bengi lurah sakarone padha ngimpi, impene dhewe-dhewe, iya iku lurah pangunjukan lan lurah dhaharane raja Mesir kang padha ditahan ana ing pakunjaran mau, anggone ngimpi tunggal sawengi, lan tegese impen iya beda-beda.

אתם ונרא בבקר יוסף אליהם ויבא 6
 piyambakipun-sadaya lan-ningali ing-énjing Yusuf dhateng-piyambakipun-sadaya Lan-rawuh
[H0853](#) [H7200](#) [H1242](#) [H3130](#) [H0413](#) [H0935](#)

:ועפים והנם
 susah lan-mangga-pirsa-piyambakipun-sadaya
[H2196](#) [H2009](#)

Nalika esuke Yusuf teka mrono, banjur sumurup yen sakarone lagi padha sedhah atine.

אתו אשר פרעה סריסו את וישאל 7
 kaliyan-piyambakipun ingkang Piraun panggawa-punggawanipun dhateng- Lan-nakèkaken
[H0854](#) [H6547](#) [H5631](#) [H0853](#) [H7592](#)

פניכם מדוע לאמר אנני בית במשמר
 pasuryan-panjenengan-sadaya Kenging-punapa pangandika bendarané griyanipun ing-tahanan
[H6440](#) [H4069](#) [H0559](#) [H0113](#) [H4929](#)

:היום רעים
 dinten-punika awon
[H3117](#)

Yusuf banjur takon marang punggawane Sang Prabu Pringon kang padha ditahan tunggal sapakunjaran karo dheweke ana ing daleme bendarane iku, ature: "Kenging punapa dinten punika panjenengan kok sami katingal sedhah makaten?"

אין ופתר חלמנו חלום אליו ויאמר 8
 mboten-wonten lan-juru-teges kita-supena Supena dhateng-piyambakipun Lan-ngandika
[H0369](#) [H6622](#) [H2472](#) [H0413](#) [H0559](#)

לאלהים הלוא יוסף אלהם ויאמר אתו
 kanggé-Gusti-Allah Punapa-sanes Yusuf dhateng-piyambakipun-sadaya Lan-ngandika punika
[H0430](#) [H3808](#) [H3130](#) [H0413](#) [H0559](#) [H0853](#)

:ל נא ספרוי פתרנים
 dhateng-kula sumangga Cariyosna- teges-teges
[H4994](#) [H6623](#)

Wangsulane lurah sakarone: "Aku padha ngimpi, nanging ora ana wong kang bisa nerangake tegese." Ature Yusuf marang wong-wong mau: "Inkang nerangaken impen punika rak namung Gusti Allah Sumangga, impen wau kula aturi nyariyosaken dhateng kula!"

9
 נִיאָמַר וַיֹּסֶף אֶת־הַמְשָׁקִים שֶׁר־פַּאגַּאגֶּנְג־לַאן־נְיַרִיּוֹסַקֶּן
 lan-ngandika dhateng-Yusuf supenaé - juru-juru-unjuk pangageng- Lan-nyariyosaken
[H0559](#) [H3130](#) [H2472](#) [H0853](#) [H8269](#)

לְפָנַי: לָאן־נְיַרִיּוֹסַקֶּן וְהִנֵּה־לָאן־מַאגַּא־פִּירְסַא־יִנְג־סֻפֵּנַא־כֻּלָּא דְחַאטֶּנְג־פִּיַאמְבַּאקִּיפֻן
 ing-ngajeng-kula wit-anggur lan-mangga-pirsa- Ing-supena-kula dhateng-piyambakipun
[H6440](#) [H1612](#) [H2009](#) [H2472](#)

Lurah pangunjukan banjur nyaritakake impene marang Yusuf, celathune: “Ing sajroning impen mau aku werung wit anggur ana ngarepku.

10
 נִזְכָּר וּבְנֵיָן שְׁלִישָׁה שְׂרִיגִים וְהִיא לַאן־פֻּנִיקָא פַּאגַּא תִּיגַאנְג־לַאן־וִיט־אַאגְגֻר־פֻּנִיקָא
 sekaripun minggah kados-ngembang lan-punika pang tigang Lan-ing-wit-anggur-punika
[H5927](#) [H1931](#) [H8299](#) [H7969](#) [H1612](#)

הַבְּשִׁילוֹ הַבְּשִׁלָּה אֶשְׁכְּלִיָּהּ עֲנָבִים: וּוּו־אַאגְגֻר טַאנְדַאן־טַאנְדַאן־פֻּן מַאטֶּנְג
 woh-anggur tandan-tandanipun mateng
[H6025](#) [H0811](#) [H1310](#)

Wit anggur iku ana pange telu, lagi bae anggone semi, nuli iya metu kembang lan dhompolane padha metokake woh kang mateng-mateng.

11
 הַעֲנָבִים וְכֹס פִּרְעָה בִּירִי וְאָקָח אֶת־לַאן־כֻּלָּא־מֶנְדְּחֶט יִנְג־אַסְטַא־כֻּלָּא פִּירַאון לַאן־צַאגְכִּיר
 woh-woh-anggur-punika - lan-kula-mendhet ing-asta-kula Piraun Lan-cangkir
[H6025](#) [H0853](#) [H3947](#) [H3027](#) [H6547](#)

כֹּס וְאֶשְׁתָּא אֶת־נְאָתָן אֶל־כֹּס אֶת־לַאן־כֻּלָּא־מֶרֶס דְחַאטֶּנְג־פֻּנִיקָא
 cangkir-punika - lan-kula-maringi Piraun cangkir dhateng-punika lan-kula-meres
[H0853](#) [H5414](#) [H6547](#) [H0413](#) [H0853](#) [H7818](#)

עַל־כֶּךָ פִּרְעָה: פִּירַאון עֶפֶק־עֶפֶק יִנְג־
 Piraun epek-epek ing-
[H6547](#) [H3709](#)

Dene gelas pangujukane Sang Prabu Pringon ana ing tanganku, woh anggur mau banjur dakjukuk dakperes ana ing gelas pangujukane Sang Prabu Pringon lan gelase nuli dakaturake ing astane Sang Prabu Pringon.”

12
 וַיֹּאמֶר לָאן־נְיַרִיּוֹסַקֶּן לָאן־נְיַרִיּוֹסַקֶּן לָאן־נְיַרִיּוֹסַקֶּן לָאן־נְיַרִיּוֹסַקֶּן לָאן־נְיַרִיּוֹסַקֶּן לָאן־נְיַרִיּוֹסַקֶּן לָאן־נְיַרִיּוֹסַקֶּן
 tigang pang-punika Tigang tegesipun Punika Yusuf dhateng-piyambakipun Lan-ngandika
[H7969](#) [H8299](#) [H7969](#) [H6623](#) [H2088](#) [H3130](#) [H0559](#)

יָמִים דִּינֶטֶן הֵם: פֻּנִיקָא דִּינֶטֶן
 punika dinten
[H1992](#) [H3117](#)

Ature Yusuf: “Tegesipun impen wau makaten: Pang tiga punika tigang dinten,

13
 וּבְעוֹד וְשִׁלְשֵׁת יָמִים יִשָּׂא פִּרְעָה אֶת־רַאשִׁיפֻן שִׁירַאִיפֻן
 sirahipun - Piraun badhé-ngangkat dinten tigang Ing-antawis
[H0853](#) [H6547](#) [H5375](#) [H3117](#) [H7969](#) [H5750](#)

כֹּס־עַל־וְהִשִּׁיבָהּ וְהִשִּׁיבָהּ לַאן־מְבַאֵלַקֶּאן־פַּאנְיֶנְגַאן דְחַאטֶּנְג־כַּאֲלֻנְגֻגַּאן־פַּאנְיֶנְגַאן
 cangkiripun- lan-maringi kalungguhan-panjenengan dhateng- lan-mbalekaken-panjenengan
[H5414](#) [H3653](#) [H7725](#)

פִּרְעָה בִּירִי כַּמְשָׁפֵט הָרַאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מִשְׁקֵהוּ: מִיטֻרֻט־אַדַּאט יִנְג־אַסְטַאן־פֻּן פִּירַאון
 juru-unjukipun panjenengan-dados nalika rumiyin-punika miturut-adat ing-astanipun Piraun
[H1961](#) [H7223](#) [H4941](#) [H3027](#) [H6547](#)

salebetipun tigang dinten punika Sang Prabu Pringon badhe nginggahaken panjenengan, saha mangsulaken panjenengan dhateng kalenggahan panjenengan ingkang lami, temah panjenengan badhe nyaosaken gelas pangunjukan dhateng Sang Pringon kados kala rumiyin nalika panjenengan ngasta lurah pangunjukan.

14
 לָךְ kanggé-panjenengan
 ייטב sae
 כְּאִשֶׁרְךָ nalika
 אֲתָךְ kaliyan-panjenengan
 זְכַרְתִּי ngéneti-kula
 אִם- menawi-
 כִּי Nanging

פְּרָעָה Piraun
 אֶל- dhateng-
 וְהִזְכַּרְתִּי lan-nyebatna-kula
 חֶסֶד kasih-setya
 עִמָּדִי kaliyan-kula
 נָא sumangga
 וְעִשִׂיתְּ lan-tindakna-

תָּהָּ: punika
 הַבַּיִת griya
 מִן- saking-
 וְהִזְעַמְתִּי lan-ngwedalaken-kula

Nanging, kula aturi enget dhateng kula samangsa panjenengan sampun manggih sakeca, mugji karsaa nandukaken kasaenan dhateng kula, nglantaraken prakawis kula punika dhateng Sang Prabu Pringon, saha nyuwun tulung supados kawedalna saking griya punika.

15
 פֹּה ing-ngriki
 וְגַם- lan-ugi-
 הָעִבְרִים tiyang-tiyang-Ibrani
 מֵאָרֶץ saking-tanahing
 נִנְבְּרִי kula-dipuncuri
 נָנַב dipuncuri
 כִּי- Amargi-
 בְּבוֹרִ: ing-luweng
 אֲתִי kula
 שָׁמוּ nglébokaken
 כִּי- bilih-
 מְאֹמָה punapa-punapa
 עָשִׂיתִי kula-nindakaken
 לֹא- mboten-
 H0853 H3808

Awitdene kula punika dipun colong dipun culik makaten kemawon saking tanahipun tiyang Ibrani, saha wonten ing ngriki kula inggih boten nate nglampahi punapa-punapa, ingkang njalari kula pantes dipun lebetaken ing luweng tutupan punika."

16
 וְיֵאמֹר lan-ngandika
 פָּתַר nerangaken
 טוֹב sae
 כִּי bilih
 הָאֲפִים tukang-tukang-roti
 שֶׁר- pangageng-
 וְיֵרָא Lan-ningali

חֲרִי roti-putih
 סִלִּי kranjang
 שְׁלֵשָׁה tigang
 וְהִנֵּה lan-mangga-pirsa
 בְּחֻלּוֹמִי ing-supena-kula
 אֲנִי kula
 אֶף- Ugi-
 יוֹסֵף Yusuf
 אֶל- dhateng-
 חֲרִי H2751
 סִלִּי H5536
 שְׁלֵשָׁה H7969
 וְהִנֵּה H2009
 בְּחֻלּוֹמִי H2472
 אֲנִי H0589
 אֶף- H0637
 יוֹסֵף H3130
 אֶל- H0413
 עַל- ing-
 רֵאשִׁי: sirah-kula

Lurah juru among dhaharan bareng krungu yen anggone negesi becik, banjur celathu marang Yusuf: "Aku iya uga ngimpi, lah katone aku nyunggi tenong sungsun telu isi dhaharan.

17
 מַעֲשֵׂה padamelanipun
 פְּרָעָה Piraun
 מֵאֲכָל dhedaharan
 מִכֹּל saking-sedaya
 הָעֵלְיוֹן nginggil-punika
 וּבִסָּל Lan-ing-kranjang
 רֵאשִׁי: sirah-kula
 מֵעַל saking-inggil
 הַסָּל kranjang-punika
 מִן- saking-
 אֲתָם punika
 אֲכָל dhahar
 וְהָעוֹף lan-peksi
 אֲפֵה tukang-roti
 H4639 H6547 H3978 H3605 H5536 H0853 H0398 H5775 H0644

Dene tenong kang dhuwur isi dhaharan warna-warna kagem Sang Prabu Pringon, olah-olahane juru masak; nanging tenong kang daksunggi mau isine banjur dipangani manuk."

18
 שְׁלֵשָׁה tigang
 הַסִּלִּים kranjang-punika
 שְׁלֵשָׁה Tigang
 פְּתָרְנִי tegesipun
 זֶה Punika
 וְיֵאמֹר lan-ngandika
 יוֹסֵף Yusuf
 וַיַּעַן Lan-mangsuli
 הֵם: punika
 יָמִים dinten
 H7969 H5536 H7969 H6623 H2088 H0559 H3130 H1992 H3117

Yusuf banjut mangsuli: “Makaten tegesipun impen wau! Tenong sungsun tiga inggih tigang dinten.

מַעֲלִיךְ	רֵאשִׁיפּוֹן	אֶת-	פִּרְעָה	יִשָּׂא	יָמִים	שְׁלֹשֶׁת	וּבְעוֹר	19
saking-panjenengan	sirahipun	-	Piraun	badhé-ngangkat	dinten	tigang	Ing-antawis	
		H0853	H6547	H5375	H3117	H7969	H5750	

בְּשִׂרָה	אֶת-	הָעוֹף	וְאָכַל	עַץ	עַל-	אוֹתָהּ	וְתָלָהּ
dagingipun	-	peksi	lan-dhahar	kajeng	ing-	panjenengan	lan-nggantung
H1320	H0853	H5775	H0398	H6086		H0853	H8518

מַעֲלִיךְ:
saking-panjenengan

Salebetipun tigang dinten punika Sang Prabu Pringon badhe nginggahaken panjenengan dhateng papan ingkang inggil, panjenengan badhe dipun gantung ing cagak, saha peksi-peksi badhe nedha daginging salira panjenengan.”

וַיַּעַשׂ	פִּרְעָה	אֶת-	הַלְדָּת	יוֹם	הַשְּׁלִישִׁי	בַּיּוֹם	וַיְהִי	20
lan-damel	Piraun	-	miyosipun	dinten	kaping-tiga-punika	ing-dinten	Lan-dados	
	H6547	H0853	H3205	H3117	H7992	H3117	H1961	

הַמְשָׁקִים	שָׂר	וְרֵאשׁ	אֶת-	וַיִּשָּׂא	עַבְדָּיו	לְכָל-	מִשְׁתָּהּ
juru-juru-unjuk	pangageng	sirahipun	-	lan-ngangkat	abdi-abdiné	kanggé-sedaya-	pista
	H8269		H0853	H5375	H5650	H3605	H4960

עַבְדָּיו:	בְּתוֹךְ	הָאֲפִים	שָׂר	רֵאשׁ	וְאֶת-
abdi-abdiné	ing-antawis	tukang-tukang-roti	pangageng	sirahipun	lan-
H5650	H8432	H0644	H8269		H0853

Kacarita bareng telung dinane, mbeneri dina wiyosane Sang Prabu Pringon, panjenengane nganakake pista kanggo para punggawane, kabeh lurah pangunjukan lan lurah dahaharan padha disengkake sirahe ana ing satengahe para abdi.

וַיִּתֵּן	מִשְׁקָהוּ	עַל-	הַמְשָׁקִים	שָׂר	אֶת-	וַיָּשָׁב	21
lan-maringi	kalenggahanipun	dhateng-	juru-juru-unjuk	pangageng	-	Lan-mbalekaken	
H5414				H8269	H0853	H7725	

פִּרְעָה:	כָּף	עַל-	הַכּוֹס
Piraun	epek-epek	ing-	cangkir-punika
H6547	H3709		

Lurah pangunjukan dibalekake pangkate lawas, dadi kelakon nyaosake gelas pangunjukan marang astane Sang Prabu Pringon maneh.

פָּתַר	כְּאֲשֶׁר	תָּלָהּ	הָאֲפִים	שָׂר	וְאֶת-	22
nerangaken	kados-ingkang	dipungantung	tukang-tukang-roti	pangageng	Lan-	
H6622		H8518	H0644	H8269	H0853	

יֹסֵף:	לָהֶם
Yusuf	dhateng-piyambakipun-sadaya
H3130	

Nanging lurah dhaharan digantung, cocog kaya anggone negesake Yusuf marang para lurah mau.

וַיִּשְׂכַּחְהוּ:	יֹסֵף	אֶת-	הַמְשָׁקִים	שָׂר-	זָכַר	וְלֹא-	23
lan-kesupen-piyambakipun	Yusuf	-	juru-juru-unjuk	pangageng-	ngéneti	Lan-mboten-	
H7911	H3130	H0853		H8269	H2142	H3808	

| Ewadene lurah pangunjukan iku ora kelingan marang Yusuf, nanging lali.